

جمهوریتنامک

اداری و تحریری معاملات ایچون مطبوعات مدیریت عمومی سندھ رسمی جریدہ و نشریات مدیریت تہ مراجعت اول نور .

تاسیسی ۱۰۰ یارہ در

تاسیس تاریخی : ۷ تشرین اول ۱۳۳۶

آبونہ شرائطی
سنہ لکی ۳۰۰ نسخہ اعتباریلہ
۷۵۰ غروش
آلتی آیلانی ۱۵۰ نسخہ اعتباریلہ
۳۷۵ غروش
طشرہ ایچون سنہ لکی پوستہ اجرتی
داخل اولدی بی حالده ۹۰۰
آلتی آیلانی ۴۵۰ غروشدر .
تاسیسی ۱۰۰ یارہ در

جلد : ۶

تورکیہ جمهوریتنامک رسمی جریدہ سیدر

سنہ : ۸

قانونلر

ایمپراطوری حضرتتلی وحشمتلوعراق قرالی حضرتتلی،
لوانده امضا ایدیبان ۲۴ تموز ۱۹۲۳ تاریخلی
معاهده نامک تورکیہ ابله عراق آراسنده کی حدودک تعیین
حقنده کی احکامنی در پیش ایده نامک عراقی مستقل بر دولت
و کندوسیلہ انکلترہ آراسنده منعقد ۱۰ تشرین اول
۱۹۲۳ و ۱۳ کارنی ثانی ۱۹۲۶ تاریخلی معاهده لردنی
منبعث مناسبات مخصوصه بی طانیہ رق حدود منطقه سندھ
آرالزده کی آهنگ وحسن آمزشی اخلاله ایده بیله جک
هر کونا حادثاتی بر طرف ایتنامک آرزوسیلہ
بویابده بر معاهده عقده بنه قرار و بر مشلر و بروجزیر
مرخصلرنی تعیین ایتنامک لردر .
شویله که :

تورکیہ جمهوریتی رئیس حضرتتلی :
ازمیر مبعوثی و تورکیہ جمهوریتی خارجه و کلی
دوقنور توفیق رشدی بک افندی حضرتتلی ،
حشمتلو بویوک بریتانیا و ایرلاندا قرالیت متحده سی،
طاورای ابحار بریتانیا اراضیمی قرالی و هندستان
ایمپراطوری حضرتتلی :
حشمتلو بریتانیا قرالی حضرتتلی نامک تورکیہ جمهوریتی

تورکیہ - انکلترہ و عراق حکومتلری پیشده آفرده
۵ ضربانہ ۱۹۲۶ تاریخنده منعقد برود و مناسبات حسنہ
همجوارای ماهره نامک نصرتیقنی مقررہ قانونہ
نومرو : ۹۱۱
برنجی ماده - تورکیہ انکلترہ و عراق حکومتلری
آراسنده آفرده ۵ ضربان ۱۹۲۶ تاریخنده امضا
اولونان حدود و مناسبات همجوارای معاهده سی بویوک
ملت مجلسنجه قبول و تصدیق اولونمشدر .
ایکنجی ماده - اشبو معاهده نامک اجرائی احکامنه
اجرا و کیللری هیئتی مأموردر .
۷ ضربان ۱۹۲۶

تورکیہ ، انکلترہ و عراق حکومتلری بینده آفرده ۵ ضربان
۱۹۲۶ تاریخنده منعقد حدود و مناسبات حسنہ همجوارای
معاهده نامہ سی
بر طرفدن
تورکیہ رئیس جمهوریتی حضرتتلی ،
و دیگر طرفدن
حشمتلو بویوک بریتانیا و ایرلاندا قرالیت متحده سی،
طاورای ابحار بریتانیا اراضیمی قرالی و هندستان

۱۱۴ نچی اجتماعه عاڈ ضیظ جریدہ سی مر یو طدر

تزدنده فوق العاده سفیر و مرخصی اصلتو سیر رونالد شارل لینده زی. ق. ث. م. ژ. ب. ث. و. د. حضرتلری حشمتلو عراق قرالی حضرتلری :
عراق مدافعه ملیه وکیل وکیل میرآلای نوری سعید ث. م. ژ. د. س. و حضرتلری
مشارالهم برلنده و منتظم بولونان صلاحیتنامه لرینی تبلیغ ایتدکنن سوکره احکام آتی بی قرارلاشد برمشلردر .

برنجی فصل

تورکیه ایله عراق آره سنده نی حدود

ماده ۱ — تورکیه ایله عراق آره سنده کی خط حدود جمعیت اقوامک ۲۹ تشرین اول ۱۹۲۴ تاریخلی اجناعنده تقرر ایتمش اولان کذرکاهه توفیقاً بوجه زیر صورت قطعیده تعیین ایدلشدر :

(بروکسل خط حدودیک تریفی)

مع مافیة بالاده کی خط حدود عشوطة و علامون جنوبینده بوایکی محلی یکدیگرینه ربط ایدن بولک عراق اراضیسندن کچن قسمی تورک اراضیسی داخلنده برافق اوزره تعدیل ایدلشدر .

ماده ۲ — برنجی ماده نك صوڪ فقره سی قیدی تحتنده مذکور ماده ده تثیت ایدیلن خط حدود اشبو معاهده به مربوط بیلیسه مقیاسنده خریطه اوزرنده ترسیم ایدلشدر. متره ایله خریطه آره سنده اختلاف ظهورنده متره معبر اولاجقدر .

ماده ۳ — برنجی ماده ده تصریح ایدیلن خط حدودی اراضی اوزرنده تعیین ایتک اوزره برتحدید حدود قومیسونی تشکیل ایدیله جکدر. اشبو قومیسون تورکیه حکومتی طرفندن تعیین ایدیله جک ایکی و بریتانیا ایله عراق حکومتلری طرفندن مشترکاً تعیین ایدیله جک ایکی مرخص ایله موافقت بووردینی تقدیرده اسوچیره رئیس جمهوری طرفندن اسوچیره تبعه سی میانندن تعیین ایدیله جک بر رئیسدن مرکب اولاجقدر. اشبو قومیسون سرعت ممکنه ایله هر حالده بو معاهده نك موقع مرعبته وضعندن اعتباراً آتی آی طرفنده اجتماع ایدله جکدر. قومیسونک

مقرراتی اکثریت آرا ایله انحازایدیله جک وبالجمله طرفین عالیة عاقدین ایچون واجب الرعا به اولاجقدر.

تحدید حدود قومیسونی هر حالده اشبو معاهده ده کی تعریفاتی پک بقیندن تعقیبه غیرت ایدله جکدر. قومیسونک مصارفی تورکیه و عراق آره سنده مساویاً تقسیم ایدیله جکدر . علاقه دار دولتله قومیسونک وظیفه سی ایضا ایدله بیلمه سی ایچون لازم کنن اقامت، عمله، مالزومه به (قازیق اشارت طاشی) متعاق بالجمله خصوصانده کرک طوغربدن طرفری به کرک مأمورین محلیه واطه سیله تحدید حدود قومیسوننه معاونت ایتدی کی تعهد ایدر لر . مذکور دولتله بوندن باشقه قومیسون طرفندن وضع ایدیله جک نیرنکی موضعلرینه، حدود اشارت لرینه ، قازیق و علامتله رعایت ایتدیرمه کی تعهد ایدر لر .

حدود اشارت لری بریندن دیگری کوربله سیله جک صورتده وضع ایدیله جک و اوزر لرینه نومرو قونولاجقدر. بونلرک موقعلری ایله نومرولری بر خریطه اوزرنده کوستریله جکدر .

تحدید حدود ضبطنامه قطعیمی و بوکاسر بوط خریطه لرله و نائق اوج نسجه اوله رق تنظیم ایدیله جک و بونلردن ایکیمی هم حدود دولتله جک حکومتلرینه و اوچونجیمی مصدق صورتلری لوزان معاهده سی امضا ایدن دولتله تبلیغ ایدلک اوزره فرانسه جمهوری حکومتنه اعطا ایدیله جکدر .

ماده ۴ — برنجی ماده موجبنجه عراقه ترک ایدیلن اراضیده کی اهالینک تابعیتی لوزان معاهده سنک ۳۰، ۳۶ نجی ماده لرینه توفیقاً حل ایدیله جکدر .

طرفین عالیة عاقدین مذکور معاهده نك ۳۱، ۳۲ و ۳۴ نجی ماده لرنده مندرج حق خیارک اشبو معاهده نك موقع مرعبته کتیردیکی نارینجندن اعتباراً ارن ایکی آی مدله جاری اولاییله جک کنی قرارلشد برمشلردر .

مع مافیة تورکیه بالاده کی اهالیدن حق خیار لرینی تورکیه تابعیتی ایچون ایتعمال ایدنلرک اشبو حقلرینی طانیق خصیصنده سربستی حرکتی محافظه ایدر .

حدود ایله بوجودك برودبكر طرفنده تيش بشر كيلومتره درينلكنده بولونان منطقه در .

ماده ۱۱ — معاھدە نك اشبوفصلنى تطبيق ايلاه مكلف صلاحيتدار مأمورين بروجە زبرد :

عمومي تشرېك مساعىنى تنظيم و تخاذ اولونه حق تدابيرك مسئوليتى درعهده ايتك اوزره ؟

توركيه طرفندن : عسكرى حدود قوماندانى ،

عراق طرفندن : موصل واريل متصرفلى ،

معلومات محليه نك و تبليغات مستعجله نك تعاطيسى ايجون ،

توركيه طرفندن : واليرك موافقى ايتمين ايديله جك مأمورين ،

عراق طرفندن : زاخو ، عماديه ، زيبار ، روانديز قائم مقاملى ،

توركيه و عراق حكومتلى كرك اون اوچنجهي مادهده ذكر ايديلن دائمي حدود قوميسيوني معرفتيله و كرك طريق سياسى ايلاه يكديكلىرى خبردار ايدهرك اسباب اداريه دن دولابى صلاحيتدار مأمورلرينك ليستة سنى تعديل ايده بيليرلر .

ماده ۱۲ — توركيه و عراق مأمورلى ديكر طرف تبعه سندن اولوب بالقعل اولنك اراضيسنده بولونان عشار رؤسا ، شيخ و ياخود ديكر اعضاسى ايلاه رسمى و سياسى ماهيتى حائر هر نوع مخبره دن استتكاف ايده جكلدر . طرفين عاقدين حدوده منطقه سنده برويا ديكر دولت عليه نه متوجه هيچ ركونا پروياناندا تشكيلاتنه واجتماعه مساعده ايتيمه جكلدر .

ماده ۱۳ — معاھدە نك اشبوفصلنك احكامنك اجراسنى تسهيل و عموميتله حدود اوزرنده مناسبات حسنه همجوارى بي ادامه ايتك اوزره وقت وقت توركيه و عراق حكومتلى طرفندن متقابلاً تعيين ايديله جك مساوى عددده مأموريندن مركب دائمي بر حدود قوميسيوني تشكىل ايده جكلدر .

به قوميسيونك آزالقى آبدە بر كره و احوال ايجاب ايتدبريكي تقديرده دها زياده اجتماع ايده جكلدر .

ماده ۵ — طرفين عاقديندن هر برى برنجي مادهده تصریح ايديلن خط حدودى قطعى و تعرضدن مصون اولتى اوزره قبول و بونى تعديل معطوف هر درلو نشيدنن تولى ايتكى تمهد ايهر .

ايكنجهي فصل

مناسبات حسنه همجوارى

ماده ۶ — طرفين عاليه عاقدين ويا بر قاج مسلح اشخاصك جوار حدود منطقه سنده ياغما كرك و ياخود شقاوت اجراسى مقصديله وقوع بولاجق استحضار ننه يد اقتدار لرنده بولونان بالجمله وسائط ايلاه مخالفت ايتكى و بونلك حدوددن سرورينه مانع اولنى متقابلاً تمهد ايلر .

ماده ۷ — اون برنجي مادهده ذكر ايديلن صلاحيتدار مأمورين جوار حدود منطقه سنده ياغما كرك و ياخود شقاوت اجراسى ايجون بر ويا بر قاج مسلح اشخاصك استحضار ننه بولوندىقلىرى استخبار ايتدكلىرى زمان يكديكلىرىنى متقابلاً وبلا امهال خبردار ايده جكلدر .

ماده ۸ — اون برنجي مادهده ذكر ايديلن صلاحيتدار مأمورين بولوندىقلىرى اراضى داخلنده ايقاع ايديلش اولايييله جك بالجمله ياغما كرك و حيدودلق افعالندن متقابلاً يكديكلىرىنى خبردار ايده جكلدر . خبردار ايديله جك طرف مأمورينى يد اقتدار لرنده بولونان بالجمله وسائط ايلاه بونلك فاعلر نيك حدوددن سرورينه مانع اولنه غيرت ايده جكلدر .

ماده ۹ — مسلح برويا قاج اشخاص جوار حدود منطقه سنده بر جنائت ويا جرم ايقاع ايتدكن صوكره ديكر حدود منطقه سنه التجايه موفقى اولدىقلىرى تقديرده بوصرك حدود منطقه سى مأمورينى اشبواشخاصى صلاحيله وياغما ايتدكلىرى اشيا ايلاه برلكده قانونه توفيقاً نيه سى بولوندىقلىرى طرفك مأموريننه تسليم ايتك اوزره توقيف ايتك مجبوردرلر .

ماده ۱۰ — معاھدە نك اشبوفصلنك تطبيق ايديله جكي حدود منطقه سى توركيه بي عراقدن تفريق ايدن بونون

مناوبه تورکیه و عراقده اجتماع ایدله جگ اولان بوقومیسون معاهده نك بوفدلتك احكامنك اجرا سینه متعلق مسائلی و علاقهدار حدود منطقه مأمورلری آراسنده برئتلافه منجر اولیان دیگر هر نوع حدرد مسائلی صورت دوستانده نحل ایتك وظیفه سیله مكلف اولاجقدر. قومیسون اشبو معاهده نك موقع مرعینه کیردیکی تاریخی تعقیب ایدن ایکی آی طرفنده برنجی دفعه اولازق زاخوده اجتماع ایدله جگدر .

اورنجی فصل

احکام عمومی

ماد ۱۴ — هر ایکی مملکت آراسنده منافع مشترکه ساحه سی توسیع ایتك مقصدله عراق حکومتی اشبو معاهده نك موقع مرعینه وضعی تاریخندن اعتبار آیکرمی بش سنه مدتله بوجه زیر آلاجنی عائداتک یوزده اوتی تورکیه حکومتنه تسویه ایدله جگدر .

آ . ۱۴ بارت ۱۹۲۵ تاریخلی امتیاز مقاوله نامه سنك اونونجی ماده سی موجبجه «تورکیش پترولیه نوم قومبانی» دن ب) بالاده محرر امتیاز مقاوله سنك آلتنجی ماده سی موجبجه پترول اخراج ایدله بیله جگ اولان شرکتلردن ویا اشخاصدن

ث) بالاده ذکر ایدیلن امتیاز نامه نك ۳۳ نجی ماده سی موجبجه تشکیل ایدله بیله جگ اولان معاون شرکتلردن

ماده ۱۵ — تورکیه و عراق دوست دولتلر آره سنده جاری اصوله توفیقاً بر اعاده مجردین معاهده سی عقد ایتك اوزره ممکن مرتبه سرعتله مذاکرانه کیریشمکه قرار

ویرمشلردر .

ماده ۱۶ — عراق حکومتی کندی اراضی سنده اقامت ایدن اشخاصی اشبو معاهده نك امضا سنه قادر تورکیه لهنده کی افکار و حرکات سیاسی لرندن دولایی ازجاج و تمذیب ایتمه کی و کندیارینه نام و مطلق برعفو عمومی بخش ایتمه کی تعهد ایدر .

بو بایده اعطا اولونمش حکم لک کافه سی ابطال ایدله جگ و در دست بولونانہ بالجه تعقیبات توقف اولونجه قدر .

ماده ۱۷ — اشبو معاهده تصدیق نامه لک تعاطی سندن اعتباراً موقع مرعینه کیردکدر . اشبو معاهده نك ایکنجی فصلی بو معاهده نك موقع مرعینه کیردیکی تاریخندن اعتباراً اون سنه مدتله مرعی قاله جگدر .

اشبو معاهده موقع مرعینه کیردیکی تاریخندن اعتباراً ایکی سنه ختامنده طرفین عاقیدنن هر بری اشبو فصلی کندیسنه عائدتی اعتباریله فسخ ایتك حقنی حائز اولاجقدر . کیفیت فسخ اخبار ایدلدیکی تاریخندن بر سنه صوکره مؤثر اولاجقدر .

ماده ۱۸ — اشبو معاهده طرفین عالیله عاقیدن طرفندن تصدیق ایدله جگ و تصدیق نامه لر ممکن مرتبه سرعتله آقرمه تعاطی ایدله جگدر . معاهده نك مصدق صورتلری لوزان معاهده سی امضا ایدن دولتره کوندربله جگدر .

تصدیقاً للمأل بالاده اسملری ذکر ایدیلن مرخصلر اشبو معاهده سی امضا وزیرنی تمهر ایتمشلردر .

آقرمه بش حز بران ۱۹۲۶ تاریخنده اوج نسخده اوله رق تنظیم ایدلشدر .

İÇİNDEKİLER

Kânûnlar.....	1 (1779)
911 Türkiye-İngiltere-İrak Hükûmetleri Beyninde Ankara'da 5 Haziran 1926 Târîhinde	
Mün'akid Hudûd ve Münâsebât-ı Hasene-i Hemcivârı Muâhedesi Hakkında Kânûn...1	(1791)